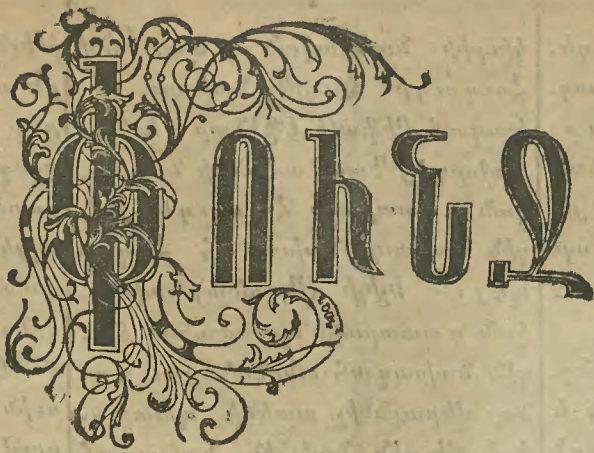

Փոստը ՇԱՒԱԹ օրերը կը հրատարակուի :
Տարեկան բաժանորդագինն է երկու և կես արծաթ Մեճիս կանխիկ վճարելի, քի՛ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց և քի՛ գաւառաց համար :

Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :

Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պանճե-Գաբու ջրավաճառ և գրավաճառ Պողոս և Յակոբ աղայից խանութները :

Ծանուցման տողը 3 դուրուշ է միկ անգամի համար : Առէի աժան կըլլայ առէի անգամներու համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պոլիս Պալլոց-բազար Նափիէ խան վերի լարի քիս 16 :

ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien Pountch
—16 Nafié-Han, Balouk-Pazar 16—
CONSTANTINOPLE

Գեղեցիկ խորհուրդներ : Պատրիարքական վերջին ընտրութիւնէն յետոյ կիմանայինք թէ՛ ի Բերա աղագլին երեւելեաց ոմանց մէջ խորհրդակցութիւններ կը լինին եւ Խորհուրդի Հիւանդանոցի որդաւոր Սրմաշի վանուց մէջ փոխադրել և միանգամայն իրեն կղերաւորական ընծայարան ընելու համար ընդ վերաօտեսութեամբ Գեր. Տ. Մաղաքիա Եպիսկոպոսի Օրմանեան թէ՛ բաղձանքներ կան Գումգալիոյ Պատրիարքարանի շէնքը նորոգելու և ընդարձակելու, և ի Բերա Աղագլին սեպհական գետնի մը վերայ թանգարան մը կառուցանելու համար :

Հաճութեամբ կը լսէինք այս գեղեցիկ խորհրդակցութիւններն ու բաղձանքներն, և ահա ուրախ եմք յոյժ իմանալով որ գործաւորութեան շանքեր կը լինին, և աղագլին երեւելեաց ոմանք նիւթապէս օգնելու ալ պատրաստ են միայն հասարակաց հանգանակութեան չիօղով : Բաղաճական ժողովոյ գերատեսնապետ իլիաս Էֆէնտի Չայեան արդէն այս շարժումը գործողութեան մը միջոցով առ Բաղաճական ժողովուն Պատրիարքարանի նորոգութեան ու ընդարձակութեան համար, և ժողովոյն ընդունելով նորա առաջարկութեան կարեւորութիւնը, որոշեց Կրօնական ժողովոյ հետ խառն նստի մը մէջ անօրինակ գործադրութեան միջոցներն իրիաս Էֆէնտի առաջարկած է 4000 լիրայի չափ գումար մը հանգանակել առ այս՝ յանձնաժողովոյ մը միջոցաւ, անտարակոյս լինելով թէ բաղաճական հաճութեամբ կը մասնակցին : Մեր ևս անտարակոյս եմք, որովհետեւ Պատրիարքարանի նորոգման ու ընդարձակութեան պէտքն հանրածանօթ է, և Թուրքիոյ միլիոնաւոր Հայոցս համար պատուաբեր չէ ներկայ շէնքն զիւրն ու կահաւորութիւնը : Գալով Նէտիգուլէի որդանոցին յԱրմաշ փոխադրութեան, արդարեւ օգտակար պիտի լինի յիշեալ պայմանաց մէջ, և ծախսեց մատակարարութիւն ալ զիւրին պիտի լինի եթէ, ինչպէս կըսուի, Հիւանդանոցի հաստութիւն մաս մը, և սովորեց մնացորդը դրամով սեպհականեալ կարուածին եկամուտին կէտը յատկանայ, և Արմաշի վանքն ալ օժանդակէ պարենի մատակարարութեան համար Աղագլին թանգարանն ալ եթէ հաստատուի, նշանաւոր աղագլինոց ոմանք այժմէն յօժարութիւն կը ցուցնեն, հաղարաւոր գիրքեր նուիրելով զայն ճոխացնելու և զարգարելու համար :

Այս յուսամբ որ Ամեն. Տ. Խորհրդէն Ս. Պատրիարքն, վարչական ժողովոց հետ ջանադիր կը լինի այս խորհրդոց ու բաղձանաց օր յա-

ռալ գործադրութեան համար, և թոյլ չտար որ մասնաւոր խնդիրը չընթացաւ, ու զբաղեցընելով զինքն՝ հարկադրեն հեռի մնալ այսպիսի հանրական խնդիրներէ : Կառավարեմք որ մասնաւոր խնդրոց, ինչպէս նաև մայրաքաղաքիս թաղական գործոց տնօրինութեան հոգն յանձնէ Գեր. Փոխանորդին, և եթէ նորին Գեր. Պապատուութեան պաշտօնն արդէն ծանրաբեռնեալ է, բանիւրուն գործունեայ եկեղեցական մը իրեն խորհրդական առնու :

(Թղթակցութիւն Փոստընի)
Պաշտօնը. 5 Նոյ. 1888 : - Նախ. ընթաց ամսոյ 30րդ օրը գիւղաքաղաքիս և շրջակայ գիւղերէն համայն ընակչաց համար աղետալի օր մ'երգաւ : Ժամը 10 ին սկըսաւ տեղատարափ ձիւնափառն անձրև անընդհատ, և սաստկալունչ հով մը այնչափ ուժգին փըշեց, որ գիւղաքաղաքիս և գաւառներէն անհամար ձիւնեաց մէկ մասը ջարդակոտոր ըրաւ և մէկ մասն արմատախիլ տապալեց յերկիր : Զի՞ծենիք այս տարի ծանրաբեռնեալ էին յոյժ, շատ տարիէ հետէ տեսնուած չէր այսչափ պտղաբերութիւն. գոհ և ուրախ էին երկրագործք՝ ձիւնապտոյտաւորութեան վերայ. սակայն ամառն որ ամենուն ուրախութիւնն ի տրամութիւն փոխուեցաւ. բազումք մնացողացն հեղեղներէն և փոխորիկէն. կորուսին իւրեանց ապրուստի միջոցն ու շահու աղբիւրն : Զի՞ծենիք մէջ : Գիւղաքաղաքիս երկեկութիւնն ալ շատ գոփարին և վտանգալի եղաւ : Հողմը միլիի մը աչտաբալին կատարն այնպէս ուժգին նետեց որ գետը կործանեց հոյակապ տուն մը. բարեկարգութեամբ բարեկամի մը տուն գնացած էին այդ տան ընակիչք : Սովորեց-Սուր կոչուած թաղին մէջ ալ հինաւորաց հացի մը կործանեցաւ, և իրեն հետ կործանեց նախարտաճառի խաւով մը բաւական վաճառքներով լի, և հացի փուռ մը : Կործանեցան նաև երեք միայրակ բընակարանք, բաղամիջի բարտիք և այլ ծառք, և խորտակեցան հաղարաւոր ապրիկներ : Բայց բընաւ մարդոց կորուստ չկայ : Նիւթական քլամն թէև առ այժմ հաշուեալ չէ, բայց անտարակոյս շատ մեծ է :

Պաշտ. 25 Հոկտ. 1888 : - Յատկապէս շնորհակալեաց արժանի է պատուական լրագրոյդը ամերիկայեան Սրբոս անուն յօդուածագիրն : Երբ անցեալ տարի սովորեալ ժամանակ ամերիկացի Միտիոնարն և գործակիցը նորա Հայերը կերակրելու պատրուակաւ կը ջանային որոտը զանոնք իւրեանց մայրենի եկեղեցւոյ գրկէն, և

մեր Գեր. Առաջնորդ. Տ. Մկրտիչ Ս. Եպիսկոպոս Վեհապետեան կաշխատէր արդելու սովոր պատահաւ ի ժողովարանս բողոքականաց յաճախէ, ազնիւ Սրբոսի յօդուածք՝ որովք ի լոյս կուգային բողոքական քաղաքացի խորհրդակցութիւնք, և մեծագէտ նըպաստեցին վասն յաղորդեան ջանից Գեր. Առաջնորդին : Ծառապարի Պ. Արդոսի նման աղագլու անձնաւորութիւնք :

Պաշտ. 13 Նոյ. 1888 : - Ամսոյ 6 ին երեքշաբթի օր Միացեալ Նահանգաց Նախագահի և այլ բարձրագոյն պաշտօնէն ոմանց ընտրութեանց քուէարկութիւնն տեղի ունեցաւ : Նոյն օրն ամէն քաղաքացի (սիթիզըն) երգոյններն իրենց թաղերը քուէներն ձգեցին մասնաւոր ժողովակներու կողմանէ պաշտօնէն տրամադրութեան ներքե գտնուած քուէտուփերու մէջ : Այս պաշտօնեայք տունամերձեւ մէջ օրինաւորապէս կարճանագրէին ընտրող քուէարկուեց անուններն ու մակնունդներն : Ժամը ճիշդ էին քուէարկութիւնն աւարտեցաւ : Մի քանի ժամ վերջը այս ընդարձակ երկրի թէ՛ հեռաւոր և թէ՛ մօտաւոր կողմերէ հեռագրաց միջոցաւ կոչմակի արագութեամբ քուէից արդիւնքն տեղաւ սկսաւ, և թուոց քանակութիւններն գիշերը երեւելի հրապարակներու վրայ տեսնուեցան : Երկու կուսակցութեանց ժողովուրդն մինչ առաւօտ ոտքի վրայ հետզհետէ թուոց բարձր գումարներն նշմարելով հուրա՛հ հուրա՛հներու աղաղակաւ օգն կը լինեցնէին : Հետեւեալ առաւօտուն կատարեալ յայտնուեցաւ քուէից արդիւնքն, և այս անգամ Բեյլիւպէքէներու ընտրելի Բենիամին Հարիսն առաջանք ընտրուեցաւ, և փոխաւորը Լէվի Մօրթըն : Այս անգամ ևս երկու կուսակցութիւնք (տիմօկրատը և Բեյլիւպէքէնք) մի լինաւոր աղարկեալ ծախսած են, մանաւանդ վերջինք՝ իրենց կողմը շահելու համար, ինչպէս և շահեցան ալ : Ժողովուրդը մէջէն ալ ոմանք մեծ և փոքր գումարներ գրաւ գրած էին իրարու հետ այս ինչ կամ այն ինչ կողմը պիտի շահի ըսելով, որով ոմանք կորուսած և ոմանք ալ շահած են : Ամսոյ 12 ին երկուշաբթի գիշերի պատահ Նոր Նախագահի՝ մեծ հանգէս մը տեղի ունեցաւ ի Պրուքլին հասարակապետականաց կողմանէ վերջին ընտրութեան յաղթանակի առթիւ : Երեսուն հազարի մօտ յիշեալ խումբէ ժողովուրդը զանազան տեսակ համագլխակցութեամբ, լուսավարութեամբ և ընտիր ընտիր նուագածուսաց խումբերով թափոր (փարէյա) ե-

լան և գլխաւոր փողոցները շրջագայեցան : Բեյլիւպէքէնք հանգերձներուն օձիքներուն վրայ մատնաշափ փողերիկ աւելներ գրած էին, ըսել ուղեւոր թէ ամէն ինչ պիտի մաքրեն : Երկու հարկը հազարի մօտ հանգիստեալ կը հաշուեն տեղւոյ լրագիրք : Եւ Նիւ-Եօրք ամենահարուստ անուանի թայմիլ լրագիր քարաշէն հրատարակեալ բարձր շէնքն աւարտելու վրայ է : Տեսնելու արժանի է յիշեալ շէնքին անմասն գեղեցիկութիւնն, որոյ համար հարկաւոր գործաւորք կաշխատին, և որոյ միայն շինութեան ծախքն եղած է մէկ միլիոն տօլար (երբ 200000 լիրա օսմանեան) : Պատրիարք

Պաշտ. 7 Նոյ. 1888 : - Երեկուան երեքշաբթի օրն քուէարկութիւնը կատարուեցան ընդհանուր Միացեալ Նահանգաց մէջ, որոյ արդիւնքն արդէն հեռագրուած է անտարակոյս. ուստի ևս միայն պիտի նշանակեմ աստ երկուշաբթի գիշեր քաղաքիս մէջ տեղի ունեցած կուսակցական թափորը՝ որուն մասնակցեցան 15, 000 ի չափ անձինք. իսկ փողոցներու մէջ հաւաքուած բազմութեան թիւն 200,000 կը հաշուի : Այն թափորն ի նպատակ Ռեյնիւպէքէներու տեղի ունեցաւ, Նահանգիս մէջ գտնուող ամէն ընկերութեանց միացեալ զօրութեամբ : Իւրաքանչիւր ընկերութիւն մասնաւոր ճաշակաւ շինուած և յատուկ գոյներէ համագլխատներ կը կրէին, գլուխներն սաղաւարաներով, որոց գագաթէն փողերիկ լամպարներ կը վառէին : Թափորը կազմող բոլոր անձինք զլուսններուն վերայ նըշան կը կրէին, որուն տեսարանը մանաւանդ երբ ընդարձակ և երկայն փողոցներու մէջ կարգաւ յառաջ կը խաղային, հիանալի էր : Մի մի ընկերութիւն նուագաւորանի առաջնորդութեամբ կերթար. ոմանք ևս թմբկաց և փողերու ձայնիւ, այլ միշտ դրոշակներով զարդարեալ, որոց վերայ հետաքրքրական խօսքեր գրուած կը գտնուէին : Օրինակի համար մանր տղայոց կրած դրոշմ կըսէր, «Թէպէտ քուէ տուաւ հասակը չունիմք, այլ մայրերնիս գիտէ թէ այս գիշեր դուրսը պիտի մնամք» : Ուրիշ գիշեր վերայ կը տեսնուէր հետեւեալն, «Երկու անձինք» : Ուրիշ մը, «Այս խանութի մայրանքներն պիտի վաճառուին մինչև Նոյեմբեր 6. (ընտրութեան օրն) ամէն բան աժան կը վաճառուի» : Ասոնք և ասոնց նման հարկաւոր դրոշակներ կը ձօճէին օղին մէջ, և շատ կը ծախաւորուէին հանդիսականաց կողմանէ : Փողոցներու մէջ, տանց պատու-

հանները, մինչև իսկ տանիքներու վերայ ահագին բազմութիւն հաւաքուած՝ իւրաքանչիւր գունդի անցըր կը յապաղեցնէին կեցոցէն ներսը և հուրայով. հեծեալ ստիկանք հազիւ կարող էին շարժել մէկ կողմանէ միւսը. այնչափ խիտ էր բազմութիւնը : Գաղաքի հարուստ բնակչաց տուները այնչափ ճոխ զարդարուած էին, թէպէտ ուրիշ անդամներ բնակարաններու լուսավարութիւնը յոյժ մեծ ապարդուութիւն կրէին ժողովրդեան վերայ. իսկ այս տարի, ս' գիտէ, ինչ պատճառաւ, հարուստներէ շատ քիչեր զարդարած էին իրենց բնակարանները : Զարմանալի պարագայ մ'է նաև իգական սեռի ներկայութիւնը սոյն քաղաքական կուսակցութեան թափորի մէջ. բազմաթիւ կանայք համագլխատներով թափոր կազմած կը հետեւէին իրենց կոշտ եղբարց. որպէս թէ քուէարկելու իրաւունքն զրկուած լինէին արդէն մը չէր իրենց ևս ցոյցեր ընելու : Արդեա՛ն

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
Պատրիարքարանը քանի մը շաբաթ յառաջ աղագլին անպաշտօնական աղբիւրներէ իմանալով որ Տիգրանակերտի առաջնորդական վիճակին գիւղերէնց ոմանց, և՛ Արդենիի Բարձրահայեաց Ս. Աստուածածին վանաց հայրաւան խնամոց ենթարկեալ թեմօրէից Հայ ժողովրդոց մէջ վերջին ժամանակներս պապականութիւնը մեծ յառաջադիմութիւն ըրած է, - փութացած էր ծանօթութիւն պահանջել : Արդ կը լսեմք որ Արդենիի վանահայր-առաջնորդ Գեր. Տ. Յովհաննէս Մ. Վարդապետ Փափաղեան, թեմօրէից աղագլինոց հանրագլուխեամբ գրած է ի Պատրիարքարան թէ՛ վերջին ժամանակներս Արդենիի վիճակին մէջ կրօնավորական ո՞ր և է շարժում տեղի ունեցած չէ, և թէ՛ երկու տարի յառաջ ի պապականութենէ վերադարձող Հայք անխախտ կը մնան ի ծոց Հայաստանեայց եկեղեցւոյ : Գոհացուցիչ է Արդենիէն տրուած այս ծանօթութիւնը : Սակայն չեմք գիտեր թէ Պատրիարքարանի ինչ պատասխան տրուած է Տիգրանակերտէն, որ իւր թեմօրէիւն հանգերձ երկար ժամանակէ հետէ լքեալ է անհովիւ և անխնամ, և Պատրիարքարանէն գէթ առ Տ. Յովհաննէս վարդապետ Փափաղեան գրուած չէ որ երթայ յառաժամանակեայ հովուութիւն մերայնոց : Պատրիարքարանը գիտէ թէ Յովհաննէս վարդապետ Հայաստանեայց կրօնի ջերմ պաշտպան և Նախանձախնդիր է յանչափաւ, և երկու տարի յառաջ յաղոյցեալ ի դերն հանել Ար-

զընիկ կողմերը ջանահար լինող պատկան քարոզաց աշխատութիւններն, և Պատրիարքարանի շը նորհակալեաց թղթոց արժանի հանդիսացաւ :

— Գոհութեամբ կիմանամք թէ եղիպտոսի Հայոց Առաջնորդ Գեր. Իզմիրլեան՝ որ հիւանդացած էր, սկսեւ է ապաքինիլ և կազդուրիլ :

— Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հօր անդամիկ կոնգրակը վաղը մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց մէջ կը կարգացուի հանդիսիւ :

— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայ. ըր այս շաբթու այցելեց նախաւորաց և ազգային երեսկեաց ու մանց, և այս պատճառաւ չկրցաւ նախագահել կրօնական ժողովոյ շաբթական նստին. իսկ Գաղաքական ժողովը Նորին Բարձր Սըրբազնութեան նախագահութեամբ ըրաւ շաբթական նիստն :

— Ազգային երեսփոխանք ի նիստ պիտի հրաւիրուին առաջիկայ ամսոյ 2 ին :

— Ազգային ժողովոյ մայր դիւանի երկրորդ ատենապետ Վա. Նաչի Թընկերեան Աւետիս Էֆէնտիի Դպրոցատէր Տիկնանց վարժարանի նոր շրջանաւարտներէն եւրանոսեան օրիորդ Տիգրանուհւոյ հետ ամուսնութեան հանգեալ կատարուեցաւ երկուշաբթի կէտիկ-Փաշայի եկեղեցւոյ մէջ, ի ներկայութեան Տ. Խորէնի և Տ. Սրուանձտեանց Հարց և այլոց : Արշարունի Տ. Յովհաննէս վարդապետ նոյն օրը Պատարագ մատոյց յատկապէս : Ներկայ էին յիշեալ ընկերութեան անդամուհեաց ու մանք ալ : Կը շնորհաւորեմք ազնիւ նորապսակները :

— Օգոստ. Սուլթանն հաճեցաւ առաջին աստիճանի երկրորդ կարգը շնորհել Պատրիարքարանի գործակատար Փրէնկեան Աբրահամ Էֆէնտիի : Կը շնորհաւորեմք :

— Մարտինէն Ասորոց Պատրիարք Կաթողիկոսն շնորհաւորական գիր ուղղած է առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն :

— Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ նորոգեալ մասանց օծման հանդէսը կատարուեցաւ անցեալ կիրակէ : Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը Պատարագ մատոյց, և քարոզ խօսելով՝ բարեմաղթեց վասն Օգոստ. Սուլթանի, և օրհնեց բոլոր աշխատաւորներն : Ներկայ գտնուեցաւ նաև Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրն և բազմաթիւ եկեղեցականք, և անհամար բազմութիւն ժողովուրդեան՝ մայրաքաղաքիս ամէն կողմերէն : Յետ ժամերգութեանց և արարողութեան օծման, ազգային ժողովոյ նորակառոյց խորհրդարանին մէջ ի սեղան նստան երկու Ս. Պատրիարքերնք, բարձրաստիճան եկեղեցականք և ազգային երեսկիւր, իբր 70 հոգի : Սեղանին վերայ, ըստ սովորութեան, բաժակներ քամուեցան, և շնորհակալեաց ատենախօսութիւններ արտասանեցան :

— Վաղն ալ Իսկիւտարի Ս. Կարապետ նորակառոյց եկեղեցւոյ օծման հանդէսը պիտի կատարուի ի ներկայութեան երկու Ս. Պատրիարքաց և այլ եկեղեցականաց : Այս հանդէսն ևս անշուշտ ամենայն շքով պիտի կատարուի և հաղարաւոր բազմութիւն ժողովուրդեան գունդագունդ պիտի լծա-

լին յիշեալ եկեղեցին : Եկեղեցին վերաշինեցաւ Ունճեան ազնուաշուք Հարապետաց ծախիւք, առանց բնաւ հանդանակութեան պէտք թողլոյ : Անմոռանալի յիշատակութեան արժանի է այս բարեպաշտական առատաճեղճութեան մեծ գործը :

— Յունաց Ս. Պատրիարքն անցեալ շաբթ օր եկեղեցական և աշխարհական երեսկիւրէն խառն պատգամաւորութիւն մը ի շնորհաւորութիւն առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն մեր զրկած լինելով, Նորին Սրբազնութիւնն՝ ըստ սովորութեան, հինգշաբթի այցելեց առ Ս. Պատրիարքն Յունաց, և այս առթիւ երկու Ս. Պատրիարքերնք քրիստոնէական սիրոյ և եղբայրութեան վերայ գեղեցիկ խօսքեր արտասանեցին : Ս. Պատրիարք Հօր հետ էին գործակատար Աբրահամ Էֆէնտի, Դիմաքեան և Սրուանձտեանց Սրբազանք, Յակոբեան Տ. Վահան և Տէրունեան Տ. Մաղաքիա վարդապետք, և Գաղաքական ժողովոյ անդամներն Սըվաճեան Կարապետ և Հաճեան Խաչիկ Էֆէնտիք :

— Ըստ հանրագրութեան քահանայից և ժողովուրդեան Թումարլա գիւղի Կեսարիոյ և միաբանական ուխտի յիշեալ գիւղի մերձակայ Ս. Աստուածածին վանոց, Պատրիարքարանը շնորհակալեաց գիր ուղղեց ի Բ. Դուռն Կեսարիոյ կառավարիչ Հայտար փաշայի և Թումարլայի միւտի Սէյիտ Ռէմլի Էֆէնտիի համար, որոց ջանքը շնորհիւ ջնջուեալ է Մէլլուս օղլու մականունանեալ հուշակաւոր աւազակապետին հանրամիտ խումբն :

— Լրագրոյս առաջին և չորրորդ երեսը տպուելէն ետքը յատուցութեամբ իմացանք որ Յովհաննէս Մ. վարդապետ Փափագեան Տիգրանակերտի առաջնորդական առժամեայ տեղապահ քննարկէ է, և այս ընտրութիւնն հեռագրուեալ է առ ինքն և յԱռաջնորդարանն Տիարաքիւրի :

— Երուսաղիմայ վարժարանաց պատուարժան տեսչութեանն :

«Ս. Երուսաղէմէն պաշտօնապէս կը տեղեկացնեն թէ՛ յաշակերտութիւն ժառանգաւորաց վարժարանիս զանազան կողմերէ պատանիներ հասած են, որքան տէր և թշուառ կը մնան՝ քանի որ վարժարանին աշակերտաց թիւը արդէն լեցուած է : Ժառ. վարժարանը իւր ծրագրոյն համեմատ՝ որոշեալ պայմաններ և ժամանակներ ունի աշակերտ ընդունելու, և հարկ եղած անոնք կարեւոր տեսնուած դաւաճներէն բերել կուտայ աշակերտացունելու. ուստի այն պատանիք, որք կը զրկուին առանց ուղուելու կամ առանց կանխաւ վճարական վարձութեան հաւանութիւնն ու արտօնութիւնը ստանալու, բացարձակապէս կը մերժուին, որով թէ՛ իրենք ի զուր պանդխտութեան մէջ կը տառապին և թէ՛ Ազգ. վանոց ներկայ անձուկ կացութեան մէջ ծանրութիւն կը լինին :»

Գ. Վ. Երէցեան

Տեսուչ Դպրոցաց Երուսաղէմի

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
Պատուանշան, Աստիճան, Պաշտօն և Պարգէն : Գաթաթմունիի նախնական դատարանի Հուգուգի ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Էն-

կիւրիի նախնական դատարանի Հուգուգի ճիւղին նախորդ նախագահ Ռիֆաթ Էֆէնտի, և նմա յաջորդեց Գաթաթմունիի նախնական դատարանի Հուգուգի ճիւղին նախորդ նախագահ Հազգը պէյ : Իշիկ (Ատանա) նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Վա. Նայ վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին նախկին նախագահ Ալի Ճէմալ Էֆէնտի, և Կէլիպուրիի նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Սէրէզ գաւառի ընդհանուր դատախազի օգնական Յովհաննէս Էֆէնտի : Սէրէզի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Իրաւագիտական վարժարանի շրջանաւարտ Առաքել Էֆէնտի : Երկրորդ աստիճանի Եֆագաթ թուրք աղլըկանց վարժապետանոցին տնօրէնուհի Ռէֆիգէ հանըմի : Երրորդ աստիճանի Եֆագաթ թուրք աղլկանց արհեստական գիշերօթիկ վարժարանին տնօրէնուհի Օր. Դաւիթի և նոյն վարժարանի ցերեկայ մասին տնօրէնուհի Օր. Հէնրիի : Մուսուլի կուսակալ անուանեցաւ Մանասթըրի նախորդ կուսակալ Ալի Բէմալի փաշա : Անտառաց վարչութեան մասնազիտաց ժողովոյն անդամ և միանգամայն անտառաց առաջին շրջուն քննիչ անուանեցաւ Սիւնուպի և Տրապիզոնի անտառաց նախկին քննիչ Ռէուֆ պէյ : Վէզիրութեան աստիճան տրուեցաւ Օգոստ. Սուլթանի փեսայ Յէրիտ պէյի : Սանիէի երկրորդ աստիճան՝ Նիկիոմիդիոյ գաւառին առաջին երկրաչափ Խնտաճեան Էֆէնտիի, Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի անդամներէն Խորասանճեան Թովմաս Էֆէնտիի և Եղեռնադատ ատենի առաջին քարտուղար Թահսին Էֆէնտիի : Օսմանիյէի ակադեմիական պատուանշան՝ Ռուսիոյ կայսեր երկրորդ օրդի Երկիրոս իշխանի : Երկրորդ աստիճանի Մէճիտիյէ՝ Դըրէհէրի (Էնկիւրի) կառավարիչ Հասան Խայրի փաշայի : Երկրորդ աստիճանի Եֆագաթ՝ ռուսական դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Մաքսիմովի կնոջ : Սուլթան աստիճանի Մէճիտիյէ՝ Սեւաստաբոլի կառավարիչ Դեր ծովակալ Պ. Միլէի Գոմանիի : Երկրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանի խորհրդական Պ. Օնուի :

— Օգոստ. Սուլթանն երէկ Երթորու մղկիթին մէջ ըրաւ ուրբաթու աղթքն, կառօք երթալով յորում գլխացը կը գտնուէին ըստ սովորութեան նամիք և Օսման փաշաները : Սրաքննիչ գործոց նախարարի խորհրդական Յարութիւն փաշա երէկ կայսերական պալատէն ռուսութեան մեծարանաց արժանի եղաւ : Ի Սէլանիկ տիպար աղա. բակ և երկրագործական վարժարան մը կը հաստատուի կայսերական հրամանաւ : Յունաց նշանաւոր բարեբաններէն Պ. Չաքա՝ որ Սթէնի քննիչն է երկրորդ անգամ, ոչ միայն յունական կրթական և այլ հաստատու-

թիւններն այցելելով կը քայալեալ աշխատաւորներն և ամէն ուրեք արժանաւայել մեծարանօք կընդունուի, այլ նաև պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարաց այցելելով կը մեծարուի և նոյա վերադարձ այցելութիւնները կընդունի : Յոյն երեսկեաց կողմանէ չընդ կոչուեցներ կը տըրուին ի պատիւ նորա : Երէկ ուրբաթ հանդիսին ի տես եղած լինելով, այլոց հետ ինքն ալ Օգոստ. Սուլթանի մեծարանաց արժանի հանդիսացաւ պալատան պաշտօնատարի մը միջոցաւ :

— Բ. Դրան մէջ Յարութիւն փաշայի նախագահութեամբ յանձնարարութեամբ մը կազմուած է՝ օտար երկրաց օսմանեան հիւպատոսաւորանց հաշուոց քննութեան համար :

— Մահմետական նախակըրթարանաց վերատեսուչն պատուէր զրկեց ամէն կողմ որ վարժարանաց մէջ աղլիկներն երբ մերձեան ի չափահասութիւն, վարժուեաց միջոցաւ կառավարուող օրիորդական վարժարաններ զըրկուին, և վարժարանաց մէջ չընդունուին 5-6 տարեկան չեղող մանչ ու աղլիկ տղայք, և եթէ ընդունուին՝ կարգաց մէջ չդասուին, այլ դպրոցի ընտելացնելու համար տաւերով զբաղեցնեն զանոնք :

— Կըսուի թէ ի մօտոյ բանակցութիւն պիտի սկսի Բ. Դրան և Միգրիոյ կառավարութեան մէջ՝ անդլիական զօրաց յեղիպտոսէ ելից ժամանակն որոշելու համար :

— Երկրագործական նորահաստատ դրամատան դաւառական վարչութեանց մէջ ի պաշտօն պիտի կոչուին՝ դաւառաց ինայոզական ջնջեալ անտուկներու պաշտօնեայք :

— Օսմանեան թղթատարական վերատեսչի նորընտիր խորհրդական գերմանացի Գոթ Էֆէնտի որոյ ամսաթուղթն է իբր 75 օսմ. իրաւ, Դեկտեմբեր 1 ին կըսկի պաշտօնավարել :

— Երթուական վարչութեան ընթացքը քննելու և պէտք եղած բարեկարգութիւնները տեղեկագրելու պաշտօնով յանձնաժողով մը դրուած է Բ. Դրան մէջ, պետական խորհրդոյ ներքին գործոց բաժնի նախագահ Յէրիտ պէյի նախագահութեամբ :

— Պոլսոյ Պալլադապարի նաւավարներէն Գաթաթմունիի Հասան 12 տարեկան հրեայ տղայ մը ծովը նետեալ է 10 փարայ նաւորչէքը չտալուն համար. բայց ուրիշ նաւավարը հասեր ազատեալ են տղան, և զՀասան ոստիկանութեան յանձնեալ են :

— Մշոյ մէջ Յովհաննէս աղայի պանդուխտ վերի յարկի սրճարանէն հրդեհ պատահելով, 2 սրճարան 2 վաճառատուն և 14 խանութ այրեալ են :

— Հաշակաւոր դերասանուհի տիկին Սառա Պէրնհարտ Ռուսմանայէն մայրաքաղաքս կուգայ առաջիկայ երեքշաբթի, և քանի մը ներկայացումներ տալէն յետոյ կը մեկնի : — Ղալաթիոյ ոստիկանութեան երկու պաշտօնեայք մէկ մէկ շաբաթ բանտարկութեան դատապարտեցան, ստուգուելով որ պարտեցան, ստուգուելով որ մարդ մը ձերբակալուելու ատեն դանակածեալ են :

— Կարնոյ նահանգի Դիլի գաւառին մէջ գետնաշարժ պատահելով՝ գիւղի մը բոլոր բնակաւորանք և ուրիշ գիւղի մը բնակաւորանց մէկ մասն կործանեալ, տըղայ մը մեռեալ և ուրիշ մը վիշաւորուեալ են :

— Ոստիկանութիւնը ձերբաւարաց Ալէքսի անուն անձ մը՝ որ անցեալները Սիւրբէճիի մեռեալ պահանջորդի մը մարմինը Պալլադի գերեզմանատունը փոխադրուելու ատեն դադարին վրայի եկեղեցական սպանները յափշտակած փախած էր :

— Կայսերական անձնապահ զօրաց պիտոյից վերակացու Ռէչիտ փաշա, ընդհանուր վիճակագրութեան յանձնաժողովոյ նախորդ նախագահ Իրֆան փաշա և վիճակագրական բժիշկ Վահիտ պէյ մեռան :

— Մայրաքաղաքս առ ամերիկեան լրագրիս հեռագրուեալ է թէ՛ դաղդիացի դրամատեարց ու մանք առաջարկեալ են Բ. Դրան, որ Դարգանէլի նեղցին երկու երեքաց մէջ երկաթ կամուրջ մը շինելու և դեւրոպա Ասիոյ հետ կապելու արտօնութիւն տայ իրենց :

— Կըսուի թէ Շիրքէթի-Խայրիյէ շոգենաւուց երթեւեկութեան զինեղը պիտի զոգնուին յառաջիկայ շաբթի, ըստ տրամադրութեան նոր արտօնագրի :

— Խաղթ Թովմաս անուն անդլիացի մը Տրապիզոնէն մայրաքաղաքս եկող Հասան փաշա շոգենաւուն մէջ ինքզինքն սպանեալ է՝ կողորդը կտրելով : Կիրասունէն կուգար այս անձն : Գովէն թուղթ մը ելեր է, որով ծանուցած է թէ որոշեց սպանեալ ինքզինքն՝ իրեն դէմ երկու մարդոց սուտ վկայութիւն ընելուն համար, և խնդրած է որ վրայէն գտնուած 16 ոսկին աղլկանք տրուի :

— Թօփդափուի դուրսը անկնից Մէհմետ Ալի անուն անձ մը սպանեալ է իւր զօրանշն, ըստ իւր յայտարարութեան՝ չկրնալով հանդուրժել նորա նախատանաց :

— Աստորիոյ կայսրուհին՝ որ ծպտեալ կողմերի, անցեալ ուրբաթ Միւրամար շոգենաւով Իզմիր թիւթալով՝ քաղաքին շուկայն, Թէքըքէն, Եփեսոսի աւերակներն ու Բազաս լեռը տեսեր, կուսակալին այցելեալ, և հետեւեալ օրը մեկնեալ է :

— Իսկիւտարի մէջ 25, յնէպ անուն 120 տարեկան թուրք կին մեռաւ, որ տեսած է թուան թուրք :

— Հոկտեմբեր ամսոյ մէջ մայրաքաղաքիս օսմանեան թղթեան տարութեան միջոցաւ օսմանեան դաւառները զրկուեալ են 161286 նամակը և այլք, իսկ դաւառներէն եկեալ են 98032 նամակը եւ այլք : Օտար երկիրներ զրկուեալ են 26098, և օտար երկիրներէն եկեալ են 9469 նամակը և այլք :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ	
Կ. Պոլիս 19 Նոյեմբեր 1888	
Օսմանեան Գոշարկութեան	16-14
Րուսիայի երկաթուղի. Ֆրանգ	47-50
Թրամուէյ	1.0. 452
Օսմանեան լիւրան 100 դրուէն	
Մէհմետիյէ	108-34
Մէհմետիյէ	103-
Հինդ շոյ	403-25
Վեցնոյ	403-25
Բուսիլի թղթագրամ	8-93
Բուսիլի արժաթ	77-
Ռուսիոյ Բոլ	91-30
Գաղղիական լիւրա	87-35
Անդլիական	110-35
Գրիպից	51-20

ԱՐՏԱՒԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

== Անդեալ կերակէ Ստանդը-
եան ծովու բոլոր եղերքը ուժ-
գին փոթորիկ մը պատահեր, շատ
ձիւն տեղացեր, շոգեկառաց եր-
թեւեկութիւնը դադարեր, հե-
ռադրական թելեր խորտակեր և
բազում նաւաբեկութիւնք տեղի
ունեցեր են: Շարժում առաջին
օրերն ալ Անդղիոյ և Իրանտիոյ
եղերքը բռնուն փոթորիկներ պա-
տահելով ծովու և ցամաքի վե-
րայ բազում քիւստուց պատճառ
եղեր են:

== Ռուսիոյ ոստիկանութիւնն
իմանալով որ Գուրսը նահանգի
Կրէկօրեն ըստած տեղը անտառի
մը մէջ երկրորդական գիւղացիի մը
յօշատեալ դիակը տեսնուած է,
և սպանիչք տարած են մարմնոյն
քանի մը մասերը, - քննութիւն բա-
ցեր և եղեռնագործները գտեր
է: Սոքա, երկու գիւղացիք, խոս-
տովաներ են իւրեանց ոճրագոր-
ծութիւնն: Ըստ ընդհանրացեալ
նախապաշարման բնակչաց հարա-
ւային կողմանց Ռուսիոյ թէ՛ ո՛վ
որ կարող լինի մարդկային ճար-
պով մոմ չինել, կրնայ գործել
ամէն ոճիր ու չարիք առանց
ձերբակալուելու և պատժուելու,
իրենք ալ սոյն նախապաշարմամբ
երկրորդական գիւղացիին սպաննել
և նորա մարմնոյն ճարպով մոմ չի-
նել են, որպէս զի չընելին և

ԱՆՆ-ՏԸՆԻԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ (*)
(Գամբանաց ըկուսն)
Ինչո՞ւ համար Լուդովիկոս ԺԼ,
գամբարան չունի, ըսաւ մանկամար-
դուհի մը:

— Ըստ սովորութեան, պատաս-
խանեց պահագանը, Ն. Վ., Լուդո-
վիկոս ԺԼ, նկուղին մէջ յաջորդի մը
կը սպասէ, որպէս զի մատրան մէջ չի-
րիմ մը ունենայ:

— Յաջորդ մը, ըսաւ թնդանո-
թաճիկ պահագան մը՝ իւր ընկերակ-
ցին, այդ ապուշը չգիտեր ուրեմն թէ
ԱՆՆ-ՏԸՆԻՆ ո՛չ ևս գործածական ծա-
ռայութեան մէջ է:

— Ո՛հ, ըսաւ ընկերակցին, որ
հասկըցած չէ՞ր երևեր:

— Անշուշտ, կրկնեց թնդանո-
թաճիկը, այսօրուան ԱՆՆ-ՏԸՆԻՆն էն
վախիտ գործանոցն է... Այսպէս ան-
ցանկէ փառք աշխարհի:
Այլ եթէ աշխարհի փառքերը
կանցնին, Աստուծոյ փառքը չանց-
նիր. և եթէ արքայական մեծայարգ
գետնաբաւանդաց մէջ մահու տիւրեղծ
բանաստեղծութիւնն ո՛չ ևս կը գլու-
նուի, բաւ է քանի մը սանդուխդներն
վեր ելնել դարձաւ, վերստին գլու-
նելու համար ի ստորոտ ինչպէս զը-
ռարթ բանաստեղծութիւնն կենաց,
և յաւիտեական կենաց:

ԼՈՒԻ ՊԵՐԺԵ

(Յետ քրոնիկան)

ՆՈՐ ՍԵՆ-ՏԸՆԻՆ, ԱՐԳԱՅԻ ԵՒ
ՍԵՆԱՅԻ

Ըստ մեր յետին տեղեկութեանց,
յիշեալ թնդանոթաճիկը գինուորին
ըսածն ստորագրէ: Այս օրուան ԱՆՆ-
ՏԸՆԻՆ, փոխանակ էնվալիտի զօրա-
նոցը լինելու, պիտի մնայ վաղուան
ԱՆՆ-ՏԸՆԻՆ, և Նաբոլեոնեան միապե-
տութիւնը պիտի երթայ միանայ միւս
արքայական միապետութեանց հետ
Թաթարիկ հին արքայական եկեղեցոյն
մէջ, Նաբոլեոն Առաջինին սիրտը մի-
այն պիտի մնայ էնվալիտեանց գետ-
նափոր գերեզմանին մէջ, մինչդեռ
իւր մարմինը պիտի տարուի ԱՆՆ-ՏԸ-
ՆԻՆ նկուղեներուն մէջ, ուր Լուդովի-
կոս ԺԼ, ըստ դամբարանաց վաղեմի
սովորութեան իւր գերեզմանը պիտի
ունենայ: Կրօնէի իսկ թէ՛ Նաբոլեոն
Բ. (Բէյսիսիստի դուքսը) անդ իւր
հաշակաւոր հօր քով պիտի թաղուի:

(*) ՏԵՄ ԹԻՒ 2121

չպատժուին, երբ կողոպտեն հա-
րուստ ագարակատէրի մը տունը,
զոր առաջագործ են: Եւ արդա-
րեւ սոցա բնակարանէն գտնուե-
րն յիշեալ մոմերը:

== Պեղծիոյ կառավարութիւնն
ազգային Խորհրդարանէն 125 մի-
լիոն ֆրանք կը պահանջէ զինուո-
րական արտաքոյ կարգի պատ-
րաստութեանց համար:

== Պեղծիոյ հեռագրեր կը
ծանուցանեն թէ Արմատականը
խուռութիւններ կը յարուցանեն
Մեծ Արուսիանային ընտրութեանց
տեղի, և հետեւագէս շատ մը
Արմատականը ձերբակալուած են
Թաթարներին հրամանաւ: Նոյեմ-
բեր 26 թիւով հեռագիր մը կը-
սէ թէ ի Տիակուսեո դարձեալ
խուռութիւնք ծագած են, և ու-
րիշ տեղ մը Արմատականը քաղա-
քային պաշտօնատունը կոխած և
քաղաքապետին վերայ հրացանով
կրակ ըրած են, և շատ մարդիկ
սպանուած և մեռած են:

== Գերմանիոյ կայսրն որսի ա-
տեն յիշ մը ցուրտ առած լինե-
լով ստիպուեց է քանի մ'օր դուրս
չլինել սենեակէն:

== Ամսոյս 15 ին մեռաւ Զվի-
ցերիի հանրապետութեան նախա-
գահ Պ. Հէյնրիխը:

== Ամերիկեան լրագիրք տես-
նելով որ աշխարհի ամէն կողմե-
րէն և մանաւանդ Եւրոպայէն ա-
մէն օր հաղարաւոր անձինք յԱմե-

և թէ (ի բաց առեալ անդաճ կեր-
պիւ կորուսեալ Լուդովիկոս ԺԼ-ն և
կարողս Ժ. և Լուի-Ֆիլիպ, ոյց մին
ի Գերմանիա և միւսը յԱնգլիա թաղ-
ուած են): Գաղղիոյ համայն վեհա-
պետը միահամուռ դուռնարուած պի-
տի գտնուին միապետութեան նախ-
նական դամբարանին մէջ: Սոյն վեր-
ջին աշխատութիւնը Պ. Վիլի-Լը-
Տիւքի ձեռամբ այնչափ գիտութեամբ
և ճշգրտութեամբ գործադրեալ վերահանգ-
ման գործը պիտի կատարելագործէ,
Չայտ հաւ կը պատահեցնեն, և ընդ-
գուռութեամբ կը պատմեմք իբրեւ
պարզ յիշատակութիւն:

Իբրեւ ճշմարտամասն բովանդա-
կութիւն միայն կը յիշեցնեմք 1806
փետր. 20 ի մէկ հրամանագիրը, զոր
Պ. Շաբանեիի ներքին գործոց նա-
խարարին տեղեկագրութեան վերայ
Նաբոլեոն Ա. տուած է. հրամանագիր
որ ԱՆՆ-ՏԸՆԻՆի արքայական արքունի
եկեղեցին կայսերական նոր միապե-
տութեան դամբարանին կը սահմա-
նէր. կը հրամայէր երեք իրարու հա-
ջորդակցող մատուցներ, իւրաքան-
չիւրը՝ զԳաղղիա կառավարող երեք
ցեղերուն յատուկ. կը վերահաստա-
տէր երկու կարգ կանոնիկոսաց միա-
բանութեամբ հին կրօնաւորները, որ-
պէս այսօր (1859) պաշտամունքներն
կը կատարեն, — և կը հրամայէր գե-
րեզմանաց զարմանալի չէնքին կա-
տարեալ վերաշինութիւնն, որ քիչ
ատենէն յանձնուեցաւ հաշակաւոր
ճարտարապետ Տէպլէի, արժանաւոր
յաջորդի Պ. Վիլի-Լը-Տիւքի՝ այս
փառուկ և հոյակապ գործին:

Վերջացնեմք բոլորովին քրիստո-
նէական փրկութիւնութեան մը աւան-
դական պատմութեամբ, որ ԱՆՆ-ՏԸ-
ՆԻՆ այս պատմութեան ամենակա-
տարեալ բարոյականը կը թուի մեզ:
Տղայ մը պատմեց մեզ զայս, զոր
իւր դպեալէն լսեց էր, որ արքա-
յարանի չըմակայեցե՞ն պարզ գեղը-
կուհի մ'էր:

1793 ին, մինչդեռ գերեզմաննե-
րը կը կործանէին և արքայից փողին
յօգս կը տուէին, հրեշտակ մը, ան-
տեսանելի մարդկային աչքերու, կը
առատնէր ընդ խաւար կամարոց
Մեռելոց ուրաւականը, որք մայն կը
տեսնէին զինքը, կը ձայնային յա-
րութեան հրեշտակը նորա փողէն և
ոսկեղէն արմաւենոյ ոստէն:

րիկա կը դադարէր, հանրապետա-
կան կառավարութեան կառավար-
կէն՝ այժմէն ի գործ դնել պէտք
եղած միջոցներն, որպէս զի ան-
գործութեան անտեղիտակի հե-
տեւանքն եղող ապագայ թշուա-
ռութեան առաջին առնչուի:

== Գաղղիոյ հաշակաւոր զօ-
րավոր Պուլանիէ դեռ ևս հասա-
րակաց յարգանքն ու համակրան-
քը կը վայելէ: Ընդունելութեան
օրերը, երեքշաբթի՝ հինգշաբթի
և շաբաթ, բնակարանը կը լցուի
հարկաւոր այցելուօք, յորս կը
տեսնուին եկեղեցականք, երես-
փոխանք, պարզ հաղուստով զօ-
րականք, գործաւորք, կանայք,
և այլ ամէն դասակարգէ անձինք:
Ընդունելութեան ընդարձակ դահ-
լիճը դարձաւ արեւ է դրօշակօք և
զինուք, և ինքը զօրավարը ոտքի
վերայ կը գտնուի միշտ ընդունե-
լութեան ատեն:

== Ռուսիոյ կայսրն ամսոյս
10 ին ընդունելով զհանրաժանօթ
զօրավար Իկնաթիէֆ, հետը տե-
սակցեր է, զոր տարիէ հետէ տե-
սած չէր Մեծ կարեւորութիւն կը
տրուի՝ համապարականաց պետին
հետ կայսեր սոյն տեսակցութեան:

== Իտալիոյ նախորդ նախա-
րարներէն Պ. Նիքոլիէրա՝ լրագրա-
կան թղթակցի մը հարցման պա-
տասխանելու առթիւ ըսեց է. -
«Մեք պատերազմելու պատրաստ
վիճակի մէջ եմք. ո՛չ. մեր ծովի-

Աստուծոյ սոյն պաշտօնեայն ի-
րենց անուշով յաջորդաբար կանչեց
ամէն իշխաններն որոց աճիւնը կամ
տակերտութիւնը բռնաբարել էին, և ա-
նոնցմէ իւրաքանչիւրին հարցուց թէ
կուզէ՞ն վերակենդանանալ և թա-
գաւորել Գաղղիոյ վերայ:

Առաջինն, որուն հարցուց, Տա-
կուպէրն եղաւ, հիմնադիր արքայա-
կան չիրմաստան:

— Կուզե՞ս վերստանալ քու նախ-
նական մարտադրօք և իշխայն չին-
ուած դահուկ վերայ բազմի վերստին:

Ո՛չ, ըսաւ Մէրոլիէնցին, հաղար
չողորդներուն միջէն սուրբ մը մի-
այն գտայ, և սորոցս աւանդեցի
պաշտօնեայնեան որ զանոնք լափեցին:
Ուստի աւելի ևս կը սիրեմ մարդկան
մոռացումն յատկիւ և Աստուծոյ ան-
յիշատակութիւնն ի վեր յերկին:

Հարցումներն և պատասխանք
դէմ ընդ դէմ, որպէս փոթորիկի
շունչ՝ ստուերաց կարգերուն մէջ:

Թիէրի Ա. - Ես ԱՆՆ-ՏԸՆԻՆ մէջ
կրօնաւոր եղայ, այլ սակայն իմ մուշ-
տակաւորը վերափոխուեց և հաստ
տուի կնքուիլս կը փափաքէի:

Բէլէն Կարմ. - Համայն Կրօնա-
(նախին Գաղղիա) ծառայեցուցի, այլ
չկրցայ ես ինքնս ծառայեցնել:

Լուդովիկոս Մարկաւէր. - Զա-
ւակներս զիս բանտարկեցին և վշտ-
մեռուցին զիս:

Կարլոս Գէր. - Իշխանութիւնը
զիս ընկճեց: Աստուած աղատէ զիս
Խաղաղութեան լուծէն:

Հիւլի Գաբէ. - Ընդէ՞ր հիմնել նոր
արքայից ցեղ մը. որպէս զի իմ վեր-
ջին թոռս Լուդովիկոս ԺԳ. ի կա-
ռաւանքեմն ելնելը տեսնեմ:

Ֆիլիք Օկլիսմ. - Հրէայք և Ալ-
պիկեցիք, Միւլէ և Պուլլին (*) շատ
արիւն ընել տուին ինձ:

Լուդովիկոս. - Երկնից մէջ յետին
տեղը աշխարհիս տիրապետութեան
լաւագոյն ևս կ'արժէ:

Ժան Բարի. - Չպիտի վերադառ-
նամ յերկիր մինչև որ բարի հաւատ-
քը չվերահաստատուի անդ:

Կարլոս Զ. - Արքայից յիմարու-
թիւնը ժողովրդեան մահն են:

Կարլոս Է. - Ես թող տուի որ
Ժան-Տ'Արքն այրեն:

(*) Այս գիւղերուն մօտ 1213 ին
Օթոն Դ. կայսեր վրայ մեծ յաղթու-
թիւն տարաւ Ֆիլիք-Օկլիսմ:

վերեայ գլխաւոր քաղաքը պաշտ-
պանեալ ու ապահովեալ չեն. տա-
կաւին կիսաւարտ և կամ թղթի
վերայ գործած մարտանաւեր ու-
նիմք, և մեր երկաթուղեաց դրէ-
թէ ամենքն ալ անդոյդ են. մեզ
12 օր պէտք է՝ զօրքն սպառա-
ղինելու և առ ի պատերազմ պատ-
րաստելու համար. իսկ Գաղղիոյ՝
միայն 12 ժամ. չեմք գիտեր թէ
ինչ վախճան պիտի ունենայ մեր
զօրածոյղովի եղանակն. վերջապէս
եթէ գաղղիացիք մոտեն մեր եր-
կիրը, մեր կողմանէ փոքր ինչ
ընդդիմութեան պիտի պատահին:

== Անգղիոյ կառավարութիւնը
Մարտի կառավարութեան 80,
000 լիւրա կը պահանջէ՝ իբր ի փո-
խարինութիւն այրման անգղիա-
կան գործարանի մը և սպանման
անդ գտնուող գործաւորաց:

== Գերմանիոյ կառավարու-
թիւնը կը ստիպուի խոսիւ վար-
ուի Գաղղիայէն դուրսեալ Ալգա-
լօրէն դաւառաց մէջ, տեղւոյն
ժողովրդեան հակադեման շարժ-
մանց պատճառաւ: Չինուորական
նոր վիճակարկութեան օրոշեալ
անձինք կեցցէ Գաղղիա աղաղակե-
լով և յարձակելով իւրեանց հետ
գտնուող գերմանական զօրաց վե-
րայ, իբր 200 հօգի. խոյս տուեր
ապաստանել են Զվիցերիի սահ-
մանները: Կասկածներ կան թէ
յիշեալ դաւառաց մէջ յեղափո-
խութիւն պիտի ծագի, և թէպէտ

Լուդովիկոս ԺԳ. - Այնչափ երդ-
մանադրուծ եղայ որ այլոց կրօնան
չեմ կրնամ ապաւինիլ:

Լուդովիկոս ԺԳ. - Երեք ամուս-
նութիւն անդաւակ. երեք թշուա-
ռութիւն առանց միջամտութեան:

Ֆրանսուա Ա. - Յաղթեցի Շարլ-
Բէլէ, բայց չկրցայ մէկ կնոջ մը յաղ-
թել:

Հանրի Դ. - Պտուկին մէջ հաւ-
մնտուած ատենս, Բալյալեաքի դա-
շնոյք գտայ:

Լուդովիկոս ԺԳ. - Հարցուցէ՛ք
Բիլլիէյի, միթէ իմ անուան ներքեւ
կառավարել կուզե՞ս:

Լուդովիկոս ԺԳ. - Աստուած է
միայն մեծ. Մալյիլիս իմ դադաղին
առջև ըսաւ զայս:

Լուդովիկոս ԺԳ. - Ինձմէ ետք
թող ջրհեղեղը կոխէ բեր էլ, Բայց
Լուդովիկոս ԺԳ. ի կառավարեմն կա-
ռուցի:

Լուդովիկոս ԺԳ. - Ինձ համար
դահի փոխան քառութեան մատուռ
մը թող կանգնեն:

Լուդովիկոս ԺԳ. - Ինձ թագ մը
նուրիքէ առաջ, գերեզման մը տը-
նէ՛ք:

Եւ համարէն արքայական ձայներ
միաձայն կ'ըսէին,

— Ո՛չ, չենք կամիր վերակենդա-
նանալ, Ո՛չ, ո՛չ ևս կամիր թագա-
ւորել:

Եւ կամարաց արձագանքը որո-
տաձայն կրկնեցին:

— Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ:

Յայնժամ հրեշտակը դնաց հանգ-
չի գիւղին աղքատ և անուր գե-
րեզմանատն մէջ անանուն և անյուշ
փոսի մը վրայ:

— Ո՛վ կը նրկէ սատ, հարցուց,
սոյն մոռացեալ և անգործաւ հո-
ղոյն ներքեւ, արքայից գերեզմանին
ստուերին տակը:

— Հովտաց մէկ մշակը, պատաս-
խանեց ուրուականը՝ մեղմ ձայնիւ:

— Ի՞նչ ըրիր երկրիս վրայ դու:

— Վաթիւն տարի զայն հերկե-
ցի, տակն ու վրայ ըրի, ցանեցի, քա-
ղցի, և առաւօտէ մինչև երեկոյ
քրտամբ ոռոգեցի:

— Գոնէ քու աշխատութեանդ
ու ներքեւանդ փոխարէն հարստա-
ցուցի՞նք զքեզ:

— Հանապազօրեայ հաց ընձե-
ւեց ինձ, ինչպէս որ Աստուած ալ

Գերմանիա կարող է խեղճ զըս-
պել զայն, սակայն ի Գաղղիա մի-
շամուութեան անդաւակ լաղճանք-
ներ պիտի յուղին:

== Գերմանիոյ կայսրն ազգա-
յին խորհրդարանը մոտենու ատե-
նը, դուռնարակ մը կայսերական
անձնապահ զօրք առնէ և երթա-
լով խորհրդարանէն ներս մտեր
են հետը: Գերմանիոյ խորհրդա-
րանին մէջ առաջին անգամ տես-
նուեց և կայսերական այսպիսի
մուտք:

== Գերմանիոյ և Անգղիոյ կա-
ռավարութիւնը, օժանդակու-
թեամբ կառավարութեան փոք-
րութեան նախապէս արշա-
ւանքն Ավրիկէի եղերաց վրայ
ընդդէմ գերեզմանաւ:

== Չինաստանի կառավարու-
թիւնն հաշտ աչօք չնայիր Ռուսիոյ
կառավարութեան վերայ, իմա-
նալով որ Գորէայի պետութեան

հետ գաղտնի դաշնակցեալ է Ռու-
սիա, և իւր պաշտպանութեան
ներքեւ կանուռ զԳորէա: Գորէայի
պետութիւնը կը գտնուի ընդ մէջ
Չինաստանի և Ճապոնի, և մինչև
ցարդ Չինաստանի կառավարու-
թիւնը կը համարի զնա ընդ գե-
րիշխանութեամբ իւր: Գորէա Այ
միլիոն բնակիչ ունի: Ռուսիոյ մեծ
Դուքս Ալեքսանդր Միխայելովիչ
մօտերս այս երկրին մայրաքաղա-
քը երթալով՝ շատ մեծ յարգա-
նօք ընդունուեցաւ թագաւորէն:

արիւթիւն կընձեռէր: Կնոյց նա իմ
կինս և զաւակներս, մինչև անձ գե-
րագոյն ժամն, յորմէ յետոյ ժողան-
գութիւն թողէ նոցա իմ փոքրիկ ար-
տըս և մեծ մշակութիւնս:

— Հարստութիւն չչափեցա՞ր:
— Ամենեւին աչք չունէի:
— Իշխանութիւն:
— Ի՞նչ պիտի ընէի զայն:
— Փա՛ռք:
— Առ ի՞նչ կը ծառայէ նա՞ դե-
րեղմանէ ետքը:
— Ի՞նչ ըրիր հայրենեացդ հա-
մար:

— Իբրեւ զօրական՝ արիւնս թա-
փեցի, և իբրեւ իշխանս՝ սուրբս:
— Ի՞նչ ըրաւ քեզ համար հայ-
րենիքդ:
— Իւր օրէնքներով ինձ պաշտ-
պանեց: Իմ ալ իրմէն ամէն ուղածս
այս էր:

— Ուրեմն երջանիկ եղած էիր:
— Այնչափ, ցորչալի կարելի է
լինել յատկիւ, ընդ մէջ ուրախու-
թեան և արտասուաց, ընդ մէջ ա-
րևու և անձրեւոյ, ընդ մէջ կենաց և
մահու:

— Ուրեմն մահուան ակնկալու
կապրէիր դու:

— Առանց յայն փախաբեկու և ո՛չ
ալ իրմէ երկնչելով, զի քրիստոնեայ
էի ես:

